



*Гьотц фон Берлхинген сред циганите. Гравюра върху дърво от XIX в.*

шественик Пиер Белон, посетил в средата на XVI в. Османската империя, видял множество добри майстори ковачи на Балканите, в Мала Азия и Египет. Край Одринската порта в Цариград се намира квартал на роми ковачи. През 1582 г. те демонстрират уменията си по време на едно празнично шествие в османската столица. Роми ковачи изработват и поправят железните земеделски сечива почти навсякъде в селата на Балканския полуостров, във Влашко и Молдова, в Унгария и Полша. Те произвеждат палешници, коси, сърпове, брадви, ножове, подкови, гвоздеи.

Ромите работят и с цветни метали. Те изработват медни съдове, звънци и накити, а калайджийството е една от добре известните им специалности. Във Влашко и Босна роми добиват злато, затова на Балканите съществуват групи, наречени „златари“ и „рудари“.

Други групи роми се занимават с обработката на дърво. Те произвеждат дървени съдове, лъжици, вретена, сита, кошници и кошове. Тези занаяти са присъщи главно на ромите в Източна Европа и Близкия изток.

Мнозина роми преживяват от уменията си да развличат хората: едни са акробати – още през XIV в. във Византия и Сирия; други дресират мечки, маймуни или кози (в Средна Азия). Още най-ранните сведения за ромите в Иран от X в. ги представят като музиканти.

Роми участват във военните оркестри в Германия и в Османската империя, а по-късно и в българските. Румънската, унгарската и руската аристокрация особено цени тяхното музикално, певческо и танцово изкуство и нерядко издържа собствени оркестри от роми. Музикантите се превръщат в своеобразна ромска „аристокрация“. Ромите се включват и в характерните за различните страни забавления: на изток те са борци, в Англия – боксьори, в Испания – тореадори.

Сравнително рядко, предимно в Югоизточна Европа и Южна Италия, роми се занимават със земеделие. Най-често те участват в сезонни работи, които изискват допълнителна работна ръка, наемат се като ратаи в големи имения и чифлици. Много рядко роми притежават собствена земя. Опитите чергари да бъдат принудени или привлечени към земеделски труд в Авст-